

**Stanowisko przedsiębiorców i pracodawców branży alkoholowej
w sprawie obowiązkowego zamieszczania informacji o szkodliwości
każdej dawki alkoholu na rozwój poczętego dziecka w łonie matki**

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców reprezentujący przedsiębiorców branży alkoholowej, w tym też zrzeszający Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego w Polsce, Stowarzyszenie Importerów i Dystrybutorów Wina oraz Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy, wnosi o uwzględnienie poniższych uwag dotyczących projektu nowelizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zakładającego umieszczanie na opakowaniach napojów alkoholowych informacji zdrowotnych o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży w formie słownej „W CIĄŻY NIE PIJĘ ALKOHOLU” oraz w formie znaku graficznego, na obu stronach butelki, przy założeniu, że ich łączna powierzchnia powinna wynosić co najmniej 10% powierzchni opakowania.

ZPP zauważa istnienie problemu spożywania napojów alkoholowych przez kobiety w ciąży i uważa za konieczne podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie, czy wręcz wyeliminowanie tego zjawiska. Jednak zdaniem ZPP proponowana treść nowelizacji przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi budzi poważane wątpliwości zarówno od strony prawnej, jak też w kontekście jej celowości i skuteczności.

[prawo wspólnotowe]

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że projekt nowelizacji powinien być zbadany z punktu widzenia prawa wspólnotowego. Kwestia umieszczania dodatkowych informacji na etykietach żywności (w tym też napojów alkoholowych) podlega prawu Unii Europejskiej, a w szczególności regulowana jest przepisami rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności.

Obowiązek umieszczania na opakowaniach napojów alkoholowych informacji „W CIĄŻY NIE PIJĘ ALKOHOLU” byłby regulacją odnosząca się do wymaganych cech produktu, tj. jak opakowanie, oznakowanie i etykietowanie, czyli przepisem technicznym podlegającym notyfikacji w Unii Europejskiej. Powstaje również pytanie, czy obowiązek ten miałby być spełniany przez podmioty działające w innych krajach Unii Europejskiej, w stosunku do produktów wprowadzanych na Polski rynek.

Przypominamy również, że w latach 2007-2009 Sejm RP prowadził już wstępne prace legislacyjne dotyczące obowiązku umieszczania ostrzeżeń zdrowotnych na etykietach napojów alkoholowych. Projekt ustawy, jako przepisy techniczne, był notyfikowany do Komisji Europejskiej, jednak z uwagi na brak przekonującego uzasadnienia dla skuteczności proponowanych rozwiązań, tamten projekt został odrzucony.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezesa: Tomasz Pruszczyński, Marcin Nowacki

[wadliwa, budząca wątpliwości redakcja proponowanych przepisów]

Problematyczna jest też sama redakcja proponowanych przepisów. Są one wzorowane na przepisach określających zamieszczanie informacji zdrowotnych na wyrobach tytoniowych, jednak bez uwzględnienia faktu, że zestandaryzowane opakowania wyrobów tytoniowych istotnie różnią się od opakowań napojów alkoholowych, które mają różną formę. W szczególności:

- Projekt odnosi się do zamieszczania informacji na butelkach, w sytuacji gdy napoje alkoholowe są wprowadzane na rynek również w puszkach, czy kartonach, jak też w butelkach o charakterystycznych kształtach lub fakturze. Umieszczania proponowanych informacji zdrowotnych na tego rodzaju butelkach, w szczególności w taki dużej formie (10% powierzchni opakowania) może budzić liczne trudności, w tym też z zakresu praw własności intelektualnej (naruszenie formy graficznej opakowania produktu).

- Nie jest jednoznaczne, co w kontekście proponowanych przepisów wnioskodawcy rozumieją pod pojęciem „opakowania”. Jeżeli powierzchnia opakowania powinna być rozumiana jako powierzchnia butelki, to prowadziłoby to do sytuacji, w której informacja „w ciąży nie piję alkoholu” wraz ze znakiem graficznym zajmowałyby największą część powierzchni widzenia.

- Jeżeli określenie minimalnej wielkości informacji odnosiłoby się do wielkości etykiety, na której zgodnie z ww. rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011, muszą znajdować się obowiązkowe informacje dotyczące produktu, to powstałoby pytanie jak np. obliczać powierzchnię tzw. etykiet transparentnych lub wieloelementowych.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezisi: Tomasz Pruszczyński, Marcin Nowacki

[inicjatywy branży alkoholowej z zakresu samoregulacji oraz informacji i edukacji prozdrowotnej]

Przedsiębiorcy i pracodawcy branży alkoholowej są zgodni, że alkohol nie może być spożywany przez kobiety w ciąży, gdyż jest to bardzo poważane i realne zagrożenie dla płodu jak też dla samej matki. Kwestia minimalizacji problemu spożywania napojów alkoholowych przez kobiety jest do wielu lat przedmiotem licznych inicjatyw ze strony branży alkoholowej, w szczególności warto wymienić:

- **Kampania „Lepszy start dla Twojego dziecka”** prowadzona przez Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy mająca na celu edukację kobiet oraz środowisk medycznych o szkodliwych skutkach spożywania alkoholu w ciąży, przy jednoczesnym wskazywaniu na to, że nawet najmniejsza ilość alkoholu może prowadzić do uszkodzenia płodu. Kampania ta zdobyła uznanie Komisji Europejskiej oraz została przedstawiona w rekomendacjach dobrych praktyk, w publikacji „Alcohol & Health Forum Highlights” podsumowującej działania Forum Alkohol i Zdrowie funkcjonującego przy Komisji Europejskiej.

- **Kampania „W ciąży nie piję alkoholu”** prowadzona przez Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego w Polsce – Browary Polskie od 2013 roku inicjuje długofalowe akcje edukacyjne, w tym kampanię informacyjną na rzecz edukacji całego społeczeństwa, w szczególności zaś kobiet w ciąży oraz starających się o dziecko, na temat zagrożeń związanych z konsumpcją alkoholu w czasie ciąży. To właśnie Związek Browary Polskie opracował i wprowadził na opakowania piw produkowanych przez browary zrzeszone w Związku dobrowolny znak odpowiedzialnościowego – „W ciąży nie piję alkoholu” wraz ze znakiem graficznym odpowiadającym założeniom omawianej nowelizacji. Znak ten wprowadzony został na opakowania jednostkowe i zbiorcze piwa (butelki, puszki, folie opakowań zbiorczych, kartonowe tacki i kartony), tj. na wszystkie rodzaje opakowań, trafiające do konsumentów oraz na materiały promocyjne, w tym reklamy telewizyjne, czyli jest znacznie szerzej stosowany niż zakłada omawiana nowelizacja. Związek Browary Polskie przyjęły precyzyjne „Zasady stosowania znaków odpowiedzialnościowych”.

- **Kampania „Pij odpowiedzialnie”** również prowadzona przez Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy, akceptująca i opisująca m.in. negatywny wpływ alkoholu na pól oraz informująca o FAS. Znakomita większość członków ZP PPS podaje na etykietach swoich produktów odnośnik do strony internetowej www.pijodpowiedzialnei.pl, gdzie znajdują się pełne informacje dotyczące ww. kampanii.

[postulaty ZPP]

ZPP postuluje aby branż alkoholowa wypracowała w drodze samoregulacji wspólne oznaczenia informujące o szkodliwości spożywania alkoholu w ciąży. Tym bardziej, że takie działa już mają miejsce. W szczególności ww. oznaczenie graficzne oraz informacja „W ciąży nie piję alkoholu” wprowadzone przez Związek Browary Polskie stosowane jest obecnie nie tylko również przez browary niezrzeszone w Związku ale też przez przedsiębiorców produkujących inne kategorie napojów alkoholowych, w tym też przez ZP PPS w ww. kampanii „Pij odpowiedzialnie”.

W ciąży nie piję alkoholu

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezesi: Tomasz Pruszczyński, Marcin Nowacki

Przedsiębiorcy branży alkoholowej wyrażają również gotowość dalszej współpracy w różnego rodzaju kampaniach i działaniach na rzecz propagowania ciąży bez alkoholu, tj. jak broszury dla kobiet w ciąży, czy opracowanie okładki „Książeczki ciąży”, na której zawarte zostałyby informacje o szkodliwości spożywania alkoholu w ciąży.

Argumenty krytyczne zawarte w niniejszym stanowisku, nie powinny być odbierane jako sprzeciw branży wobec działań zmierzających do ograniczenia problemu ale jako merytoryczny głos w dyskusji mającej na celu określenie najbardziej racjonalnych i skutecznych metod zaradczych. W przekonaniu przedsiębiorców i pracodawców branży alkoholowej proponowane przepisy mogą naruszać przepisy unijne, są nieprecyzyjnie sformułowane i nie stanowią realnego środka do osiągnięcia zakładanych celów.

Prezes Związku Przedsiębiorców i
Pracodawców